

Universiteit
Leiden
The Netherlands

1848 : clubkoorts en revolutie. Democratische experimenten in Parijs en Berlijn

Waling, G.H.

Citation

Waling, G. H. (2016, May 24). *1848 : clubkoorts en revolutie. Democratische experimenten in Parijs en Berlijn*. Retrieved from <https://hdl.handle.net/1887/39702>

Version: Not Applicable (or Unknown)

License: [Licence agreement concerning inclusion of doctoral thesis in the Institutional Repository of the University of Leiden](#)

Downloaded from: <https://hdl.handle.net/1887/39702>

Note: To cite this publication please use the final published version (if applicable).

Cover Page

Universiteit Leiden

The handle <http://hdl.handle.net/1887/39702> holds various files of this Leiden University dissertation.

Author: Waling, G.H.

Title: 1848 : Clubkoorts en revolutie. Democratische experimenten in Parijs en Berlijn

Issue Date: 2016-05-24

Stellingen bij de promotie van Geerten Waling, 24 mei 2016

1. De volksvergaderingen en clubs van 1848 waren democratische experimenten die alleen konden ontstaan in een 'moment van gekte' dat werd gecreëerd door een golf van revoluties op het Europese continent.
2. De traditionele verenigingsgeschiedenis en de geschiedenis van protestvormen doen geen recht aan het specifieke 'laboratorium' waarin de politieke organisaties ontstonden, noch aan de specifieke vormen die zij aannamen. Politieke vereniging en ad hoc vergadering waren in 1848 (nog) geen gescheiden domeinen.
3. De politieke cultuur in West-Europese landen onderging in 1848 een 'tocquevilliaanse' transformatie: van autoritair (*top-down*) naar egalitair (*bottom-up*), met ruimte voor inspraak van assertieve burgers die zichzelf gingen organiseren. Het in vergetelheid geraakte essay van Théophile Dinocourt, *De la nécessité de former des clubs* (1830, herdruk 1848), dat de groeiende behoefte aan politieke participatie van burgers verwoordt, bevestigt deze stelling.
4. Ondanks dat het verleidelijk is om de kortdurende democratische experimenten van 1848 te beschrijven als mislukkingen, moeten we doorgronden waarom zij zo populair waren en blootleggen hoe deze ervaringen de politieke cultuur blijvend zouden beïnvloeden.
5. In de democratische experimenten van 1848 zien we de opkomst van drie 'materiële voorwaarden' voor een moderne democratie: een onafhankelijk maatschappelijk middenveld met een vrij publiek debat; de erkenning van oppositie; en de erkenning van 'het volk' als machtsfactor.
6. Historici die zich te veel specialiseren, zijn niet meer in staat om grotere verbanden te ontdekken, noch om die over te dragen op hun studenten of op een breed publiek.
7. Het overmatig gebruik van modieuze woorden, concepten en containerbegrippen in de geschiedschrijving – zoals *persona*, *gender*, *repertoire*, *(de)constructing*, *rethinking*, *reinterpreting*, *(re)inventing*, *contesting*, *space*, *beyond*, *postkoloniaal*, *narratief*, *discours*, *(dis)continuïteit*, *transnationaal* en alle variaties daarop – verraadt kopieergedrag en gebrek aan originaliteit. Dit zou derhalve moeten worden ontmoedigd door puntenaftrek in de H-index.
8. Historici zouden een breder publiek bereiken en meer plezier van elkaars werk ondervinden als zij lering zouden trekken uit het adagium van Karl Popper: 'er is niets zo makkelijk als moeilijk schrijven'.
9. Gedragcodes zijn anti-wetenschappelijk: zij castreren het debat, stimuleren tunnelvisie en breken innovatie in de knop. Recente initiatieven om een gedragscode voor historici op te stellen zijn dan ook betreurenswaardig.
10. Een goede universiteit is blind voor huidskleur, geslacht, geaardheid of (bij)geloof en staat pal voor de diversiteit van ideeën en de vrije, rationele uitwisseling daarvan.
11. Het opleidingsniveau, de mate van geletterdheid en de informatiedichtheid in de westerse samenlevingen zijn in 21e eeuw zo hoog geworden, dat representatieve democratieën die stammen uit de 19e eeuw zichzelf te gronde richten als zij niet overgaan tot ingrijpende democratische hervormingen.
12. Gendergelijkwaardigheid, emancipatie van etnische minderheden en het tegengaan van racisme zijn, in de woorden van John Searle, niet zozeer 'domains to be studied', maar vooral 'causes to be advanced' – een onderscheid dat in het sociaal- en geesteswetenschappelijk onderzoek en onderwijs duidelijker gehanteerd moet worden.
13. Een stilteruimte waar men ook mag bidden is evident een *gebedsruimte*, net zoals een bezemkast waar men ook mag roken evident een *rookruimte* is.